



Boraks ve Bazı İddialar!*

-Madencilik sektörü içinde bor tuzlarının özet bir yeri vardır. Dünya bor rezervlerinin %60'ının ülkemizde bulunması, bu rezervlerin B203 ce zengin kolemanit, ülleksit ve tınkal gibi değişik cevherlerden meydana gelmesi ve cevherlerin birbirlerinin yerine ikame edilebilir olması tüm rezervlerin tek elde toplanması ve bir merkezden pazarlanmasını zaruri kılmış ve bu gerçek 1978 yılında görülerek, bor tuzları 2172 sayılı yasa ile Devletçe işenilecek madenler kapsamına alınmıştır»

Dünya bor tüketimi Dünya ekonomisinin iyi gitmesi halinde %2-2,5 mertebesinde artmaktadır. 1995 yılında dünya tüketiminin 1,3 milyon ton olarak gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Tüketimin %40'ı Türkiye, %42'si Amerika geri kalan % 18'lük kısımda diğer ülkelerde karşılanmaktadır.

Dünya bor üretim ve tüketimi dikkate alındığında pazarda Amerikanın, US Boraks şirketi ile Türkiye'nin Etibank'ının kontrol ettiği hassas bir denge oluşmuştur. Etibank Madencilik Genel Müdürlüğü- dünya pazarlarına, dünya endüstri tesislerine hem cevher hem de rafine ürün satmaktadır. Yani rafine ürün yanında cevher de satmak zorundadır. Etibank Genel Müdürlüğü'nün uyguladığı ve uygulayacağı akılla yatırım ve pazarlama politikaları ile bütünü kaçırmadan uzun vadede ve ülke yararına olacak "Milli Bor Politikasını" aksatmadan götürmek yasal bir görevidir.

İsmail Hakkı Arsfam
Etibank Eski Genel Müdürü

1978 yılında bor madenlerinin devletleştirilmesi ülkemiz bor üretim ve ihracatının tek elden bir kamu kuruluşu olan Etibank tarafından yapılır hale gelmesiyle geçmişte 40-50 dolara ihraç edilen çek kaliteli bigadiç kolemanitleri 1994, 1995 yıllarında 540 DM fiyatla ihraç edilmekte iken bugünkü yönetimin yanlış politikaları ile kullanıcıya varana dek Serena, Borade gibi iki firma aracı yapıldığı için fiyat 480 DM'a düşürülmüş, ancak nihayi kullanıcı ürünü 600 DM civarında alır hale gelmiştir.

• Etibank Madencilik'in ton başına kaybı 80400 Di civarındadır. Serena aracılığı ile satılan 50.000 ton kolemanitteki kayıp ise 5 Milyon DM'ı bulmaktadır.

* Bu yazı yazar tarafından Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'e dilekçe olarak sunulmuş, bir nüshasında JMO'na dağıtım gereği gönderilmiştir. Bu dilekçenin içinde yer alan görüşler aynen aktarılmıştır. Yazı başlığı tarafımızdan konulmuştur.

Yayın Kurulu.

Bu kasıtlı yanlışlarla ülkeye zarar verenler bunun hesabını vermek zorundadırlar. Son üç yıldır Etibank yönetiminde yapılan hatalar olmasaydı bor ihracatımız bugün 300 Milyon

Dolar seviyesini yakalayabilirdi.

1978 yılı öncesine göre bordaki ihracat artışı sebebi; 1978 den sonra Etibank'ın üretim ve pazarlama bütünlüğünü sağlaması ve rafine bora ciddi boyutlarda yatırım yapması ve dünya pazarlarında pazarlama ağı kurmasıdır.

Etibank, Avrupa'da pazarlama şirketleri kurarak, diğer ülkelerde acele talıklar açarak pazarlama ağını genişletmiş, Avrupa'da müşterilerine yakın depolar tutarak güvenli bir ürün akışı sağlamış ve bor ihracatını bu seviyeye¹ getirmiştir.

Yılda 1.200.000 ton civarında ürün ihraç kapasitesine ulaşan Etibank Madencilik Genel Müdürlüğü'nün gayretle sağladığı bu kamusal hak ve imkanların yangından mal kaçırıcısına bir ucundan Serena firmasına verilmesini, yasalar ve bu gerçekler karşısında anlamak mümkün değildir.

Bor madencilikindeki bu gelişmelerin hiç birinde emeği ve katkısı olmayan, maden işletmeciliği ve pazarlama konularında bilmeyen ve bir çok işlemde kötü niyetli olduğu ortaya çıkan bu Genel Müdür'ün elinde, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu Etibank, tarihinin en karanlık günlerini yaşamaktadır. Bu davranışları gafletle izah etmek olanaksızdır.

ML Ziya Gözler,, dönemin Bakanı¹ nı da yanılarak uygulamaya koyduğu ve Etibank'a büyük zararlara- neden olan "yeniden yapılanma¹ uygulamaları Danıştay'dan dönmüş» ancak iki yıldır

*Bu yazı yazar tarafından Devlet Bakanı Şükrü Sina Gürel'e dilekçe olarak sunulmuş,, bir nüshası da dağıtım gereği JMO'na gönderilmiştir. Bu dilekçenin içinde yer alan görüşler aynen aktarılmış yazı .başlığı tarafımızdan konulmuştur. (Yayın Kurulu)



devam eden by yanlış uygulama bor pazarlama politikasının çok önemli noktası olan kaliteli üretim ve pazarlama bütünlüğünü bozmuş ve satış gelirlerinin düşmesine sebep olmuştur.

M. Ziya Gözler» bu yanlış uygulamalarla da yetinmeyerek, Kanal D Televizyonunun 15.10.1999 tarihinde ana haber yayınından öğrendiğimize göre» yasalara aykırı olarak Turgay Ciner'in firması Serena A.Ş. ile 15 yıl süreli yılda 150.000-200.000 ton kölemaniit satışı ile ilgili ihracatı'nda kapsayan çerçeve anlaşması imzalamıştır.

Güya alıcı firma kölemaniit öğütme, fiberglas ve diğer uç ürünlerle ilgili yatırımlar yapacakmış, ön hazırlıklarını hazırlamış da ham madde akışını şimdiden temin etmek için kölemaniit ihracatını da kapsayacak şekilde çerçeve anlaşması imzaladığı görülmektedir. İleri sürülen gerekçeler, bir kandırma-ca olup, Serena şirketinin Etibank kölemaniitlerinin ihracatını yapmasının teminine yönelik kılıf hazırlamaktır.

Uzmanların itirazına rağmen bu anlaşmaya imza koyan Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları Etibank'ın yeni inşa ettiği Bigadiç kölemaniit öğütme tesisini çalıştırmayarak Turgay Ciner'in Serena firmasına kölemaniit öğütme tesisi kurdurması gaffe ile izah edilebilir mi?

Kurulacağı söylenen fiberglas tesisinin fizibilitesi varmıdır, ne zaman ne kapasitede üretime geçecek», ne miktar bor veya bor ürünü kullanacaktır? Bu hususları Eti Holding'li yönetem ve bu sözleşmeye imza koyan Genel Müdür biliyormudur?

Bu konular ciddi konulardır. Ciddi çalışmalar gerektirir. Firma "ön hazırlıkları tamamlamışmıdır" diyerek, Etibank'ın pazarlama politikasını bozacak 100.000 ton / yıl kapasiteli yeni

Borik Asit yatırımını verimsiz, kılacak borik asit satışlarını düşürecek bir şekilde sözde 150.000-200.000 ton kölemaniitin Serena A.Ş.'nin ihraç etmesine izin vermek 2840 sayılı yasaya aykırıdır. Bu uygulama uzun vadede bor ihracat gelirimizi de düşürecektir.

Serena A.Ş. Türkiye'de fiberglas ve uç ürünlere yatırım yapacaksa, varsın yapsın. Bu hepimizin gönülden istediği

bir husustur., Etibank Madencilik Genel Müdürlüğü yurt dışında bu gibi birçok tesisin bor ihtiyacını zaten karşılamaktadır. Şayet böyle bir yatırım gerçekleştirilirse Etibank bu tesise de ham madde verebilir.

Şimdiden Serena'ya kölemaniit vermek onun bu kölemaniiti-yurt dışına ihraç etmesi dernektir ki... bu bor pazarlarımız açısından çok sakıncalıdır,

YEREL YÖNETİMLERLE İLİŞKİLER

Yeni Mahalle Belediye Başkanlığı Ziyareti

Eylül'99 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak Bayındırlık Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan "3030 Sayılı Yasa Kapsamı Dışında Kalan Belediyelere İlişkin Tıp İmar Yönetmeliği nedeni ile yoğunlaşan jeolojik-jeoteknik etüt talepleri doğrultusunda üretilen hizmetin kalitesi konusundaki kaygılarımızı daha önceki haber bültenle riim.izde sizlerle paylaşmıştık. Henüz yönetmelik gündemde değilken başlatmış olduğumuz meslekî uygulama alanlarımıza ilişkin standartizasyon çalışmalarının sonuçlarını ve' güncel uygulamalarda karşılaşılan bazı temel problemleri aktarmak, ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunmak amacı ile Yeni Mahalle Belediye Başkanlığı Özel Kaleminden randevu talebinde bulunulmuş idi.

Belediye Başkanlığı Özel Kalem Müdürlüğü tarafından belirlenen 3 Şubat 2000 tarihli görüşmede Odamız Yönetim Kurulu'nu temsilen Başkan Ayhan Kösebalaban, Genel Sekreter Mutlu Gürler ve Meslekî Uygulamalar Üyesi Rıza Soypak hazır bulunurken, son anda Belediye Sekreteryası tarafından, Belediye Başkan'ının bir yakınının vefatı nedeni ile görüşmeye katılamayacağı belirtilmiştir.

Bunun üzerine Başkan Vekili Reşat Yalım ve Başkan Yardımcısı Cemal Özcan'la yapılan görüşmede öncelikle Odamız tarafından hazırlanan "Jeolojik Etüd" "Jeoteknik Etüd" ve "Zemin Etüdü" yönetmelik tasarıları yetkililerin bilgisine sunulmuştur.

Etkin bir mesleki denetimin ancak ve ancak mesleki hizmetin üretim süreçlerinin iyi tanımlanmış olması gerektiği tesbitinden hareketle, Yerel yönetimler tarafından yeterli hassasiyet ve kararlılığın gösterilmesi konusunda yetkililerden katkıları talep edildi. Yeni dönemde Yeni Mahalle Belediyesine sunulan zemin etüt raporlarında oda tasdikinin fiili olarak devre dışı bırakıldığına dikkat çekilerek, çağdaş belediyeçilik anlayışı il bağdaşmayan bu olumsuz uygulamanın giderilmesi konusunda, pratik çözüm önerileri de gündeme getirilmiştir.

Son günlerde yaşanan bazı toplumsal VQ meslekî konular üzerine de görüş alışverişinin yapıldığı ziyarette yetkililerin göstermiş oldukları ilgimin, uygulamada da artarak sürmesini diliyoruz.,